

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 27 maja 2022 r.

Druk nr 722

**MARSZAŁEK SEJMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**Pan
Tomasz GRODZKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Zgodnie z art. 121 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, mam zaszczyt przesłać Panu Marszałkowi do rozpatrzenia przez Senat uchwaloną przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na 55. posiedzeniu w dniu 26 maja 2022 r. ustawę

o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw.

Z poważaniem

(-) Elżbieta Witek

U S T A W A

z dnia 26 maja 2022 r.

o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1904 oraz z 2022 r. poz. 480) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) Odpowiedzialności Zawodowej;”,

b) uchyla się pkt 5;

2) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, po zasięgnięciu opinii Kolegium Sądu Najwyższego, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin Sądu Najwyższego, w którym ustali liczbę stanowisk sędziego Sądu Najwyższego w izbach, o których mowa w art. 3 pkt 1–4, nie mniejszą niż 120, w tym ich liczbę w poszczególnych izbach, o których mowa w art. 3 pkt 1–4, wewnętrzną organizację Sądu Najwyższego, zasady wewnętrznego postępowania oraz szczegółowy zakres i sposób wykonywania czynności przez asystentów sędziego, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania Sądu Najwyższego, jego izb i organów, specyfikę postępowań prowadzonych przed Sądem Najwyższym, w tym postępowań dyscyplinarnych, oraz liczbę i rodzaj rozpoznawanych spraw.”;

3) w art. 5 w § 1 skreśla się zdanie drugie;

4) w art. 6 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego przedstawia właściwym organom uwagi o stwierdzonych nieprawidłowościach lub lukach w prawie, których usunięcie jest niezbędne dla zapewnienia sprawnego rozpoznawania spraw należących do właściwości Izby Odpowiedzialności Zawodowej lub ograniczenia liczby przewinień dyscyplinarnych.”;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawę z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych oraz ustawę z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze.

- 5) w art. 7:
 - a) uchyla się § 2,
 - b) uchyla się § 4–6;
- 6) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. Organami Sądu Najwyższego są Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Sądu Najwyższego, Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego, zgromadzenie sędziów izby Sądu Najwyższego, zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, zgromadzenie sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej oraz Kolegium Sądu Najwyższego.”;
- 7) w art. 14 w § 1:
 - a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) opiniuje i przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego, wybranych przez zgromadzenie sędziów izby Sądu Najwyższego, zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, albo zgromadzenie sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej;”;
 - b) w pkt 5 skreśla się wyrazy „zdanie pierwsze”;
- 8) po art. 15 dodaje się art. 15a–15d w brzmieniu:

„Art. 15a. § 1. Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej jest powoływany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, po zasięgnięciu opinii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, na kadencję określoną w art. 15b § 1, spośród 3 kandydatów wybranych przez zgromadzenie sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej albo zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej i może zostać powołany tylko raz. Osoba powołana na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego może zajmować to stanowisko tylko do upływu albo wygaśnięcia kadencji Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej albo wygaśnięcia kadencji sędziego orzekającego w tej izbie.

§ 2. W terminie tygodnia od dnia wyznaczenia ostatniego sędziego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zwołuje:

- 1) zgromadzenie sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej – jeżeli wyznaczenie ostatniego sędziego do orzekania w tej izbie nastąpiło przed upływem kadencji dotychczasowych sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,
- 2) zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej – jeżeli wyznaczenie ostatniego sędziego do orzekania w tej izbie nastąpiło po upływie kadencji dotychczasowych sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

– w celu wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego.

§ 3. Zgromadzeniu sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej albo zgromadzeniu sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej dokonującemu wyboru, o którym mowa w § 1, przewodniczy Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, a w przypadku gdy nie jest to możliwe, sędzia wyznaczony do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej albo sędzia orzekający w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, którego kandydatura nie została zgłoszona, wyznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4. Kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego wybiera się spośród sędziów:

- 1) wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej – w przypadku wyboru dokonywanego przez zgromadzenie, o którym mowa w § 2 pkt 1;
- 2) orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej – w przypadku wyboru dokonywanego przez zgromadzenie, o którym mowa w § 2 pkt 2.

§ 5. Do kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego oraz ich wyboru przez zgromadzenie sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej albo zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej przepisy art. 13 § 1, 2 i 5–8 stosuje się odpowiednio. Do dokonania wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego wymagana jest obecność co najmniej 2/3 członków zgromadzenia sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej albo

członków zgromadzenia sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej. Jeżeli wyboru nie dokonano ze względu na brak wymaganego kworum, do dokonania wyboru na kolejnym posiedzeniu wymagana jest obecność co najmniej 1/2 członków zgromadzenia sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej albo członków zgromadzenia sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej. Jeżeli także na tym posiedzeniu wyboru nie dokonano ze względu na brak wymaganego kworum, wybór może zostać dokonany na kolejnym posiedzeniu w przypadku obecności co najmniej 1/3 członków zgromadzenia sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej albo członków zgromadzenia sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej. Posiedzenia, o których mowa w zdaniu trzecim i czwartym, zwołuje się na dzień przypadający nie później niż w terminie 5 dni od dnia odbycia poprzedniego posiedzenia.

§ 6. Jeżeli kandydaci na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego nie zostali wybrani zgodnie z § 1–5, w terminie 5 dni od dnia odbycia ostatniego posiedzenia, o którym mowa w § 5, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zwołuje posiedzenie zgromadzenia sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej albo zgromadzenia sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w celu wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego. Do kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego oraz ich wyboru przez zgromadzenie sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej albo zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej przepisy § 1–5 oraz art. 13 § 1, 2 i 5–8 stosuje się odpowiednio.

§ 7. Jeżeli termin posiedzenia zgromadzenia sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej wyznaczony zgodnie z § 2, 5 i 6 przypadnie po upływie kadencji dotychczasowych sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, w wyznaczonym terminie odbywa się posiedzenie zgromadzenia sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, które kontynuuje wybór kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego.

Art. 15b. § 1. W przypadku wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego przez zgromadzenie sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, kadencja Prezesa Sądu Najwyższego kierującego

pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej rozpoczyna się z dniem powołania, nie wcześniej jednak niż z dniem rozpoczęcia kadencji sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, którzy tworzyli to zgromadzenie. W przypadku wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego przez zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, kadencja Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej rozpoczyna się z dniem powołania. Kadencja Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej upływa z dniem upływu kadencji sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, którzy tworzyli zgromadzenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym albo drugim.

§ 2. Kadencja Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej wygasa z dniem zrzeczenia się przez niego tego stanowiska.

Art. 15c. Jeżeli w dniu następującym po upływie kadencji Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego jest nieobsadzone, do dnia powołania Prezesa Sądu Najwyższego obowiązki i uprawnienia Prezesa Sądu Najwyższego określone w ustawie wykonuje Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego.

Art. 15d. § 1. Zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej wybiera kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego w terminie 14 dni od dnia wygaśnięcia kadencji Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej albo wygaśnięcia kadencji sędziego orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej zajmującego stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego. Przepisy art. 15a § 1 i § 4 pkt 2 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Do kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego oraz ich wyboru przez zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej przepisy art. 13 § 1–3 i 5–8 oraz art. 13a § 1 i 2 stosuje się odpowiednio. Do dokonania wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego wymagana jest obecność co najmniej 2/3 członków zgromadzenia sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej. Jeżeli wyboru nie dokonano ze względu na brak wymaganego kworum, do dokonania wyboru na kolejnym posiedzeniu wymagana jest obecność co najmniej 1/2 członków

zgromadzenia sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej. Jeżeli także na tym posiedzeniu wyboru nie dokonano ze względu na brak wymaganego kworum, wybór może zostać dokonany na kolejnym posiedzeniu w przypadku obecności co najmniej 1/3 członków zgromadzenia sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej. Posiedzenia, o których mowa w zdaniu trzecim i czwartym, zwołuje się na dzień przypadający nie później niż w terminie 5 dni od dnia odbycia poprzedniego posiedzenia.

§ 3. Sędzia Sądu Najwyższego, któremu Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powierzył wykonywanie obowiązków Prezesa Sądu Najwyższego, wykonuje obowiązki i uprawnienia Prezesa Sądu Najwyższego określone w ustawie. Do powierzenia wykonywania obowiązków Prezesa Sądu Najwyższego przepis art. 13a § 1 stosuje się odpowiednio.”;

9) w art. 16 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Organami samorządu sędziów Sądu Najwyższego są Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego, zgromadzenie sędziów izby Sądu Najwyższego, zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, zgromadzenie sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej oraz Kolegium Sądu Najwyższego.”;

10) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Art. 16a. § 1. Zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej tworzą sędziowie Sądu Najwyższego orzekający w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w okresie kadencji sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.

§ 2. Zgromadzenie sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej tworzą sędziowie wyznaczeni do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej przed upływem kadencji dotychczasowych sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, w okresie od dnia wyznaczenia ostatniego sędziego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej do upływu kadencji dotychczasowych sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.”;

11) w art. 17:

a) w § 1 w pkt 2 skreśla się wyrazy „zdanie pierwsze”;

b) w § 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Do podjęcia uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego wymagana jest obecność co najmniej 2/3 liczby sędziów każdej z izb, z wyłączeniem Izby Odpowiedzialności Zawodowej.”;

12) w art. 19 w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dokonywanie wyboru 3 kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą danej izby, z wyjątkiem Izby Odpowiedzialności Zawodowej.”;

13) po art. 19 dodaje się art. 19a i art. 19b w brzmieniu:

„Art. 19a. § 1. Do kompetencji zgromadzenia sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej należy:

- 1) dokonywanie wyboru 3 kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej, z uwzględnieniem art. 15a § 1 i 2;
- 2) rozpatrywanie projektu informacji o działalności Izby Odpowiedzialności Zawodowej oraz stwierdzonych w związku z nią istotnych problemach, w tym wynikających z orzecznictwa oraz przyjmowanie tej informacji;
- 3) opiniowanie przedstawionych przez Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej kandydatów na stanowiska przewodniczących wydziałów w tej izbie;
- 4) wybór 2 członków oraz 1 zastępcy członka Kolegium Sądu Najwyższego;
- 5) rozpatrywanie innych problemów dotyczących funkcjonowania Izby Odpowiedzialności Zawodowej.

§ 2. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do zgromadzenia sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej przepisy dotyczące zgromadzenia sędziów izby Sądu Najwyższego stosuje się odpowiednio.

Art. 19b. § 1. Do kompetencji zgromadzenia sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej należy dokonywanie wyboru 3 kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą tej izby, z uwzględnieniem art. 15a § 1 i 2.

§ 2. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do zgromadzenia sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej dokonującego wyboru, o którym mowa w art. 15a § 1, przepisy dotyczące zgromadzenia sędziów izby Sądu Najwyższego stosuje się odpowiednio.”;

- 14) uchyla się art. 20;
- 15) w art. 21 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej wybiera sędziów do Kolegium Sądu Najwyższego niezwłocznie po rozpoczęciu kadencji sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej. Sędziowie wybrani przez zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej pełnią funkcję od dnia wyboru do dnia upływu kadencji sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w trakcie której zostali wybrani. W przypadku wygaśnięcia kadencji sędziego orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej pełniącego funkcję członka albo zastępcy członka Kolegium Sądu Najwyższego, przeprowadza się wybory uzupełniające. Nie można łączyć funkcji członka lub zastępcy członka Kolegium Sądu Najwyższego wybranego przez zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej z funkcją członka lub zastępcy członka Kolegium Sądu Najwyższego wybranego przez zgromadzenie sędziów innej izby Sądu Najwyższego.”;

- 16) w art. 22 w § 2 w pkt 1 skreśla się wyrazy „i 3”;
- 17) po rozdziale 2 dodaje się rozdział 2a w brzmieniu:

„Rozdział 2a

Sędziowie orzekający w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

Art. 22a. § 1. W Izbie Odpowiedzialności Zawodowej orzeka 11 sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, wyznaczonych do orzekania w tej izbie na kadencję, o której mowa w art. 22b § 1 albo art. 22c § 3, przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej spośród sędziów Sądu Najwyższego wylosowanych na posiedzeniu Kolegium Sądu Najwyższego przez przewodniczącego tego kolegium.

§ 2. Sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej losuje się nie później niż na 6 tygodni przed upływem kadencji dotychczasowych sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, w liczbie trzykrotnie większej niż liczba sędziów, o której mowa w § 1. Imiona i nazwiska sędziów Sądu Najwyższego nie mogą się powtarzać.

§ 3. Sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej losuje się spośród sędziów Sądu Najwyższego orzekających w pozostałych izbach Sądu Najwyższego.

§ 4. Z losowania sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej wyłączeni są sędziowie Sądu Najwyższego zajmujący stanowiska Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Sądu Najwyższego, Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego, Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego, zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego, Rzecznika Prasowego, zastępcy Rzecznika Prasowego, sędziowie Sądu Najwyższego, których kadencja w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej trwa w dniu losowania oraz sędziowie Sądu Najwyższego, którzy w okresie 5 lat poprzedzających losowanie zostali ukarani karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 75 § 1 pkt 2–4.

§ 5. Sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej losuje się na posiedzeniu Kolegium Sądu Najwyższego przy udziale obecnych członków Kolegium Sądu Najwyższego. W sprawie losowania sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej nie przeprowadza się głosowania.

§ 6. Z losowania sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej przewodniczący Kolegium Sądu Najwyższego sporządza protokół. Członkowie Kolegium Sądu Najwyższego obecni podczas losowania mogą zgłosić do protokołu zastrzeżenia do przeprowadzenia losowania.

§ 7. Niezwłocznie po losowaniu sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, przewodniczący Kolegium Sądu Najwyższego przekazuje Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej listę wylosowanych sędziów Sądu Najwyższego wraz z informacją o toczących się wobec nich postępowaniach dyscyplinarnych i protokołem losowania.

§ 8. Sędzia Sądu Najwyższego nie może odmówić udziału w losowaniu, wyznaczeniu do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, ani orzekania w tej izbie po wyznaczeniu przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 22b. § 1. Kadencja sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej jest wspólna i wynosi 5 lat. W przypadku wyznaczenia ostatniego sędziego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej przed upływem kadencji dotychczasowych sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, kadencja rozpoczyna się z dniem następującym po dniu upływu kadencji dotychczasowych sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej. W przypadku wyznaczenia ostatniego sędziego do orzekania w Izbie

Odpowiedzialności Zawodowej po upływie kadencji dotychczasowych sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, kadencja rozpoczyna się z dniem następującym po dniu wyznaczenia ostatniego sędziego do orzekania w tej izbie.

§ 2. Sędzia wyznaczony do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej przed upływem kadencji dotychczasowych sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, orzeka w tej izbie od dnia następującego po upływie kadencji dotychczasowych sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej. Sędzia wyznaczony do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej po upływie kadencji dotychczasowych sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, orzeka w tej izbie od dnia następującego po dniu wyznaczenia. Nie stoi to na przeszkodzie rozpoczęciu kadencji sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w terminie określonym w § 1.

Art. 22c. § 1. Kadencja sędziego orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej wygasa przed upływem kadencji sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w przypadku:

- 1) przejścia w stan spoczynku, przeniesienia w stan spoczynku albo wygaśnięcia stosunku służbowego sędziego;
- 2) ukarania karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 75 § 1 pkt 2–4;
- 3) powołania na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą innej izby, Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego, Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego, zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego, Rzecznika Prasowego lub zastępcy Rzecznika Prasowego.

§ 2. W przypadku, o którym mowa w § 1, przeprowadza się uzupełniające losowanie sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej. Losowanie przeprowadza się w terminie 14 dni od dnia wygaśnięcia kadencji sędziego orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej. Do uzupełniającego losowania oraz wyznaczenia sędziów do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej przepis art. 22a stosuje się odpowiednio, z tym że sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej losuje się w liczbie trzykrotnie większej niż liczba sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, których kadencja wygasła.

§ 3. Kadencja sędziego orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej wyznaczonego w trybie określonym w § 2, rozpoczyna się z dniem następującym po dniu wyznaczenia i upływa wraz z upływem kadencji sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, w trakcie której został wyznaczony.

§ 4. Do sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej przed rozpoczęciem kadencji w przypadku określonym w art. 22b § 2, przepisy § 1–3 i art. 22b § 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 22d. Po upływie kadencji sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej albo wygaśnięciu kadencji sędziego orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w przypadku, o którym mowa w art. 22c § 1 pkt 3, sędzia Sądu Najwyższego podejmuje czynności w sprawach w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej do ich zakończenia. Sędziego, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie wlicza się do liczby sędziów, o której mowa w art. 22a § 1.

Art. 22e. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego określa udział sędziego Sądu Najwyższego w przydziale spraw w izbie Sądu Najwyższego, w której sędzia Sądu Najwyższego zajmuje stanowisko, i w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, z tym że udział w przydziale spraw w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej nie może wynosić więcej niż połowę przydziału spraw sędziego Sądu Najwyższego.”;

18) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. Do właściwości Izby Cywilnej należą sprawy z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego, własności intelektualnej, rodzinnego i opiekuńczego, a także sprawy dotyczące rejestracji przedsiębiorców i rejestracji zastawów.”;

19) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. Do właściwości Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych należą sprawy z zakresu prawa pracy, ubezpieczeń społecznych.”;

20) w art. 26 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie:

- 1) skarg nadzwyczajnych;
- 2) protestów wyborczych i protestów przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego i referendum konstytucyjnego oraz stwierdzanie ważności wyborów i referendum, a także spraw, w których złożono środki odwoławcze od uchwał Państwowej Komisji Wyborczej;

- 3) odwołań od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa w przypadkach przewidzianych w przepisach szczególnych;
 - 4) spraw z zakresu zamówień publicznych;
 - 5) spraw rejestrowych, z wyłączeniem spraw dotyczących rejestracji przedsiębiorców i rejestracji zastawów;
 - 6) spraw z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz z zakresu praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową;
 - 7) spraw z zakresu regulacji energetyki, telekomunikacji i poczty, transportu kolejowego oraz z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego;
 - 8) spraw, w których złożono odwołanie od decyzji Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji;
 - 9) spraw z zakresu przeniesienia sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku;
 - 10) skarg dotyczących przewlekłości postępowania przed sądami powszechnymi i wojskowymi oraz Sądem Najwyższym;
 - 11) innych spraw z zakresu prawa publicznego niezastrzeżonych do właściwości innych izb Sądu Najwyższego.”;
- 21) uchyla się art. 27;
- 22) po art. 27 dodaje się art. 27a w brzmieniu:
- „Art. 27a. § 1. Do właściwości Izby Odpowiedzialności Zawodowej należą sprawy:
- 1) dyscyplinarne:
 - a) sędziów Sądu Najwyższego,
 - b) rozpatrywane przez Sąd Najwyższy w związku z postępowaniami dyscyplinarnymi prowadzonymi na podstawie ustawy:
 - z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2020 r. poz. 1651 i 2320 oraz z 2021 poz. 2052),
 - z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 75 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 2052),
 - z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1140),
 - z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1192 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1177),

- z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1850),
 - z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1754 oraz z 2022 r. poz. 655 i ...),
 - z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2021 r. poz. 177 oraz z 2022 r. poz. 375 i ...),
 - z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 944),
 - z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych,
 - z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 134 i 974),
 - z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1342),
 - z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 628),
 - z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (Dz. U. z 2022 r. poz. 168),
 - z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2021 r. poz. 66, 1236 i 2052 oraz z 2022 r. poz. 655 i ...),
 - z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 850 i 1090);
- 2) o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury;
- 3) z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczące sędziów Sądu Najwyższego.
- § 2. Izba Odpowiedzialności Zawodowej składa się z:
- 1) Wydziału Pierwszego;
 - 2) Wydziału Drugiego.
- § 3. Wydział Pierwszy rozpatruje w szczególności sprawy:
- 1) sędziów Sądu Najwyższego;

- 2) sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury dotyczące:
 - a) przewinień dyscyplinarnych, rozpoznawane w pierwszej instancji przez Sąd Najwyższy,
 - b) zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie.

§ 4. Wydział Drugi rozpatruje w szczególności:

- 1) odwołania od orzeczeń sądów dyscyplinarnych pierwszej instancji w sprawach sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury oraz postanowień i zarządzeń zamykających drogę do wydania wyroku;
 - 2) kasacje od orzeczeń dyscyplinarnych;
 - 3) środki odwoławcze z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sędziów Sądu Najwyższego.”;
- 23) w art. 28 w § 2 skreśla się zdanie trzecie;
- 24) w art. 29 dodaje się § 4–25 w brzmieniu:

„§ 4. Okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności.

§ 5. Dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 7, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

§ 6. Wniosek o stwierdzenie przesłanek, o których mowa w § 5, może być złożony wobec sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wyznaczonego do składu rozpoznającego:

- 1) środek zaskarżenia;
- 2) sprawę dyscyplinarną;

- 3) sprawę o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury;
- 4) sprawę z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczącą sędziego Sądu Najwyższego;
- 5) sprawę z zakresu przeniesienia sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku.

§ 7. Uprawnionym do złożenia wniosku jest strona lub uczestnik postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach, o których mowa w § 6.

§ 8. Wniosek składa się w terminie tygodnia od dnia zawiadomienia uprawnionego do złożenia wniosku o składzie rozpoznającym sprawę. Po upływie terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, prawo do złożenia wniosku wygasa. Sąd przy doręczeniu pierwszego pisma w sprawie zawiadamia uprawnionego do złożenia wniosku o składzie rozpoznającym sprawę, a przy każdym kolejnym – jeżeli skład rozpoznający sprawę uległ zmianie. Przepis art. 87¹ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.²⁾) stosuje się.

§ 9. Wniosek powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać:

- 1) żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w § 5;
- 2) przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie.

§ 10. Wniosek niespełniający wymagań, o których mowa w § 9, podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny.

§ 11. O odrzuceniu wniosku niespełniającego wymagań, o których mowa w § 9, Sąd Najwyższy zawiadamia właściwy organ samorządu zawodowego, do którego należy pełnomocnik.

§ 12. Do czasu rozpoznania wniosku sędzia, którego wniosek dotyczy, nie może podejmować dalszych czynności, chyba że dotyczy to czynności niecierpiącej zwłoki.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830 i 974.

§ 13. Złożenie wniosku nie wstrzymuje dopuszczalności wydania orzeczenia w sprawie, o której mowa w § 6 pkt 3, w zakresie niecierpiącym zwłoki lub w przedmiocie środka zapobiegawczego podczas rozpoznawania kasacji albo wniosku o wznowienie postępowania.

§ 14. Jeżeli uprawniony do złożenia wniosku złożył wnioski wobec więcej niż jednego sędziego wyznaczonego do składu rozpoznającego sprawę lub wnioski zostały złożone w tej samej sprawie przez kilku uprawnionych do złożenia wniosku, Sąd Najwyższy może zarządzić połączenie wniosków w celu ich łącznego rozpoznania. W przypadku łącznego rozpoznania wniosków, wnioski rozpoznaje skład Sądu Najwyższego wyznaczony do rozpoznania wniosku, który został złożony jako pierwszy.

§ 15. Sąd Najwyższy rozpoznaje wniosek na posiedzeniu niejawnym w składzie 5 sędziów losowanych spośród całego składu Sądu Najwyższego, po wysłuchaniu sędziego, którego wniosek dotyczy chyba, że wysłuchanie jest niemożliwe lub bardzo utrudnione. Wysłuchanie może nastąpić na piśmie. Sędzia, którego wniosek dotyczy jest wyłączony z losowania.

§ 16. Sąd Najwyższy wydaje orzeczenie w terminie 2 tygodni, licząc od dnia złożenia wniosku.

§ 17. Sąd Najwyższy oddala wniosek, jeżeli jest on bezzasadny.

§ 18. Uwzględniając wniosek Sąd Najwyższy wyłącza sędziego od rozpoznania sprawy. Wyłączenie sędziego od udziału w danej sprawie nie może stanowić podstawy do wyłączenia tego sędziego w innych sprawach rozpoznawanych z jego udziałem.

§ 19. Sąd Najwyższy z urzędu sporządza w terminie 3 dni uzasadnienie postanowienia wydanego na skutek rozpoznania wniosku.

§ 20. Odpis postanowienia wydanego na skutek rozpoznania wniosku wraz z uzasadnieniem doręcza się składającemu wniosek oraz sędziemu, którego orzeczenie dotyczy.

§ 21. Od postanowienia wydanego na skutek rozpoznania wniosku przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów losowanych spośród całego składu Sądu Najwyższego. Sędzia, którego orzeczenie dotyczy oraz sędzia, który brał udział w wydaniu zaskarżonego postanowienia, są wyłączni z losowania.

§ 22. Odwołanie przysługuje podmiotowi, który złożył wniosek oraz sędziemu, którego orzeczenie dotyczy. Termin do wniesienia odwołania wynosi tydzień i biegnie dla każdego uprawnionego do wniesienia odwołania od dnia doręczenia postanowienia wraz z uzasadnieniem.

§ 23. Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie na posiedzeniu niejawnym w terminie 2 tygodni od dnia jego wniesienia.

§ 24. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania toczącego się na skutek wniosku oraz postępowania odwoławczego stosuje się odpowiednio przepisy o zażaleniu obowiązujące w postępowaniu, którego wniosek dotyczy.

§ 25. Od prawomocnego postanowienia Sądu Najwyższego wydanego na skutek rozpoznania wniosku nie przysługuje wniosek o wznowienie postępowania lub skarga o wznowienie postępowania.”;

25) w art. 35:

a) w § 3 skreśla się zdanie czwarte,

b) dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Przepisów § 2 i 3 nie stosuje się do Izby Odpowiedzialności Zawodowej.”;

26) w art. 36 w § 8 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „i Prezesowi Sądu Najwyższego kierującemu pracą Izby Dyscyplinarnej”;

27) w art. 44:

a) uchyla się § 7 i 8,

b) uchyla się § 11;

28) w art. 47 skreśla się wyrazy „oraz Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej”;

29) w art. 48 uchyla się § 7;

30) art. 54 otrzymuje brzmienie:

„Art. 54. Sędziemu Sądu Najwyższego przechodzącemu lub przenoszonemu w stan spoczynku przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.”;

31) w art. 55 w § 3 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „oraz Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej”;

32) w art. 59 w § 1 wyrazy „art. 27 § 1 pkt 1” zastępuje się wyrazami „art. 27a § 1 pkt 1”;

- 33) w art. 70 w § 3 skreśla się wyrazy „oraz Prezesem Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej”;
- 34) w art. 72:
- a) w § 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) odmowę wykonywania wymiaru sprawiedliwości;”;
 - b) dodaje się § 6 w brzmieniu:
„§ 6. Nie stanowi przewinienia dyscyplinarnego:
 - 1) okoliczność, że orzeczenie sądowe wydane z udziałem danego sędziego Sądu Najwyższego obarczone jest błędem w zakresie wykładni i stosowania przepisów prawa krajowego lub prawa Unii Europejskiej lub w zakresie ustalenia stanu faktycznego lub oceny dowodów;
 - 2) wystąpienie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z wnioskiem o rozpatrzenie pytania prejudycjalnego, o którym mowa w art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. poz. 864, z późn. zm.);
 - 3) badanie spełniania wymogów niezależności lub niezawisłości w przypadku, o którym mowa w art. 26 § 2, lub badanie spełniania wymogów niezawisłości i bezstronności w przypadku, o którym mowa w art. 29 § 5 lub art. 23a § 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, lub art. 42a § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych.”;
- 35) w art. 73 w § 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1) w pierwszej instancji – Sąd Najwyższy w składzie 2 sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej i 1 ławnika Sądu Najwyższego;
 - 2) w drugiej instancji – Sąd Najwyższy w składzie 3 sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej i 2 ławników Sądu Najwyższego.”;
- 36) w art. 75:
- a) w § 1 w pkt 3a wyrazy „ , dodatek funkcyjny i dodatek, o którym mowa w art. 48 § 7” zastępują się wyrazami „i dodatek funkcyjny”;
 - b) § 4 otrzymuje brzmienie:
„§ 4. Wymierzenie kary, o której mowa w § 1 pkt 2–4, pociąga za sobą, przez okres 5 lat, niemożność udziału w Kolegium Sądu Najwyższego, orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej oraz pełnienia funkcji w Sądzie Najwyższym.”;

- 37) w art. 76 w § 1 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej,”;
- 38) w art. 77 uchyla się § 2;
- 39) uchyla się art. 78;
- 40) w art. 79:
 - a) we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „oraz sprawy z zakresu przeniesienia sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku”,
 - b) w pkt 1 wyrazy „Izby Dyscyplinarnej” zastępuje się wyrazami „orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej”,
 - c) w pkt 2 wyrazy „Izby Dyscyplinarnej” zastępuje się wyrazami „orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej”;
- 41) w tytule rozdziału 9 skreśla się wyrazy „ , Kancelaria Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej”;
- 42) w art. 98:
 - a) w § 1 skreśla się wyrazy „ , Kancelaria Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej”,
 - b) uchyla się § 3;
- 43) uchyla się art. 100;
- 44) w art. 102 uchyla się § 2.

Art. 2. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1754 oraz z 2022 r. poz. 655) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 23a dodaje się § 3–15 w brzmieniu:

„§ 3. Okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności.

§ 4. Dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 6, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

§ 5. Wniosek o stwierdzenie przesłanek, o których mowa w § 4, może być złożony wobec sędziego wyznaczonego do składu sądu rozpoznającego sprawę w

pierwszej instancji lub apelację, z wyłączeniem spraw, w których termin do ich rozpoznania i wydania orzeczenia określony w przepisach odrębnych jest nie dłuższy niż miesiąc od dnia złożenia pisma procesowego wszczynającego postępowanie w sprawie.

§ 6. Wniosek składa się w terminie 7 dni od dnia zawiadomienia uprawnionego do złożenia wniosku o składzie rozpoznającym sprawę. Po upływie terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, prawo do wniesienia wniosku wygasa. Sąd przy doręczeniu pierwszego pisma w sprawie zawiadamia uprawnionego do złożenia wniosku o składzie rozpoznającym sprawę, a przy każdym kolejnym – jeżeli skład rozpoznający sprawę uległ zmianie.

§ 7. Uprawnionym do złożenia wniosku jest strona postępowania karnego przed sądem wojskowym w sprawach, o których mowa w § 4, a w postępowaniu dyscyplinarnym – obwiniony.

§ 8. Wniosek powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać:

- 1) żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w § 4;
- 2) przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie.

§ 9. Wniosek niespełniający wymagań, o których mowa w § 8, podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny.

§ 10. Wniosek złożony wobec sędziego wyznaczonego do składu sądu dokonującego czynności w toku postępowania przygotowawczego w postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe lub w postępowaniu karnym pozostawia się bez rozpoznania.

§ 11. Jeżeli uprawniony do złożenia wniosku złożył wnioski wobec więcej niż jednego sędziego wyznaczonego do składu rozpoznającego sprawę lub wnioski zostały złożone w tej samej sprawie przez kilku uprawnionych do złożenia wniosku, sąd może zarządzić połączenie wniosków w celu ich łącznego rozpoznania. W przypadku łącznego rozpoznania wniosków, wnioski rozpoznaje skład sądu wyznaczony do rozpoznania wniosku, który został złożony jako pierwszy.

§ 12. Uwzględniając wniosek sąd wyłącza sędziego od rozpoznania sprawy. Wyłączenie sędziego od udziału w danej sprawie nie może stanowić podstawy do wyłączenia tego sędziego w innych prowadzonych przez niego sprawach.

§ 13. W razie uwzględnienia wniosku, sąd z urzędu sporządza w terminie 3 dni uzasadnienie postanowienia.

§ 14. W razie uwzględnienia wniosku, odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręcza się sędziemu, którego wniosek dotyczy. Sędzia może w terminie 3 dni złożyć wniosek o ponowne rozpoznanie do Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy w składzie 5 sędziów losowanych spośród całego składu Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni utrzymuje w mocy postanowienie o wyłączeniu sędziego albo uchyla postanowienie o wyłączeniu sędziego i oddala wniosek. Do czasu rozpoznania sprawy przez Sąd Najwyższy, sędzia podejmuje czynności niecierpiące zwłoki.

§ 15. W zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy do rozpoznania wniosku, o którym mowa w § 5, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, 1023 i 2447 oraz z 2022 r. poz. 655 i 958) dotyczące rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego, z wyłączeniem art. 42 § 3 zdanie trzecie tej ustawy w zakresie dotyczącym czynności niecierpiących zwłoki, w szczególności w przedmiocie tymczasowego aresztowania.”;

2) w art. 37:

a) w § 2 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) odmowa wykonywania wymiaru sprawiedliwości;”;

b) dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Nie stanowi przewinienia dyscyplinarnego:

- 1) okoliczność, że orzeczenie sądowe wydane z udziałem danego sędziego obarczone jest błędem w zakresie wykładni i stosowania przepisów prawa krajowego lub prawa Unii Europejskiej lub w zakresie ustalenia stanu faktycznego lub oceny dowodów;
- 2) wystąpienie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z wnioskiem o rozpatrzenie pytania prejudycjalnego, o którym mowa w art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. poz. 864, z późn. zm.);

- 3) badanie spełniania wymogów niezawisłości i bezstronności w przypadku, o którym mowa w art. 23a § 4 lub art. 42a § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, lub art. 5a § 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 137 oraz z 2022 r. poz. ...), lub badanie spełniania wymogów niezależności lub niezawisłości w przypadku, o którym mowa w art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1904 oraz z 2022 r. poz. 480 i ...), lub badanie spełniania wymogów niezawisłości i bezstronności w przypadku, o którym mowa w art. 29 § 5 tej ustawy.”;
- 3) w art. 39a:
- a) w § 1:
- w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) Sąd Najwyższy w składzie dwóch sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej i jednego ławnika Sądu Najwyższego w sprawach przewinień dyscyplinarnych wyczerpujących znamiona umyślnych przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw skarbowych lub sprawach, w których Sąd Najwyższy zwrócił się z wnioskiem o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej wraz z wytknięciem uchybienia oraz sprawach, o których mowa w art. 37 § 2 pkt 3;”;
 - pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) w drugiej instancji – Sąd Najwyższy w składzie dwóch sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej i jednego ławnika Sądu Najwyższego.”;
- b) § 2a otrzymuje brzmienie:
„§ 2a. W sprawach, o których mowa w art. 30, orzeka w pierwszej instancji Sąd Najwyższy w składzie jednego sędziego orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, a w drugiej instancji – Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.”;
- c) w § 2b wyraz „Dyscyplinarnej” zastępuje się wyrazami „Odpowiedzialności Zawodowej”;

- d) w § 4 wyrazy „Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Dyscyplinarnej” zastępuje się wyrazami „Sąd Najwyższy – Izba Odpowiedzialności Zawodowej”;
- 4) w art. 39c:
 - a) w § 1 w zdaniu pierwszym wyrazy „Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Dyscyplinarnej” zastępuje się wyrazami „Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego”,
 - b) w § 2 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej” zastępuje się wyrazami „Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego”;
- 5) w art. 40a w § 5 skreśla się zdanie drugie;
- 6) w art. 41a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd dyscyplinarny rozpoznaje sprawę dyscyplinarną na rozprawie, chyba że wystarczające jest rozpoznanie sprawy na posiedzeniu, w terminie 30 dni od wpływu wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej.”;
- 7) w art. 70 w § 1 skreśla się wyrazy „art. 113a.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2021 r. poz. 177 oraz z 2022 r. poz. 375) w art. 51 w ust. 2:

- 1) w pkt 1 w lit. b wyrazy „Izby Dyscyplinarnej” zastępuje się wyrazami „orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej”;
- 2) w pkt 2 wyrazy „Izby Dyscyplinarnej” zastępuje się wyrazami „orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej”.

Art. 4. W ustawie dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072, z 2021 r. poz. 1080 i 1236 oraz z 2022 r. poz. 655) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 42a dodaje się § 3–14 w brzmieniu:

„§ 3. Dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 6, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

§ 4. Wniosek o stwierdzenie przesłanek, o których mowa w § 3, może być złożony wobec sędziego wyznaczonego do składu sądu rozpoznającego sprawę w pierwszej instancji lub apelacji z wyłączeniem spraw, w których termin do ich rozpoznania i wydania orzeczenia określony w przepisach odrębnych jest nie dłuższy niż miesiąc od dnia złożenia pisma procesowego wszczynającego postępowanie w sprawie.

§ 5. Wniosek składa się w terminie 7 dni od dnia zawiadomienia uprawnionego do złożenia wniosku o składzie rozpoznającym sprawę. Po upływie terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, prawo do wniesienia wniosku wygasa. Sąd przy doręczeniu pierwszego pisma w sprawie zawiadamia uprawnionego do złożenia wniosku o składzie rozpoznającym sprawę, a przy każdym kolejnym – jeżeli skład rozpoznający sprawę uległ zmianie.

§ 6. Uprawnionym do złożenia wniosku jest w postępowaniu:

- 1) w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe – strona;
- 2) w sprawach o wykroczenia – strona;
- 3) w przedmiocie odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary – strona i wnioskodawca;
- 4) karnym – strona;
- 5) w sprawach nieletnich – strona;
- 6) cywilnym – strona i uczestnik postępowania;
- 7) dyscyplinarnym – obwiniony.

§ 7. Wniosek powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać:

- 1) żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w § 3;
- 2) przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie.

§ 8. Wniosek niespełniający wymagań, o których mowa w § 7, podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny.

§ 9. Wniosek złożony wobec sędziego wyznaczonego do składu sądu dokonującego czynności w toku postępowania przygotowawczego w

postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe lub w postępowaniu karnym pozostawia się bez rozpoznania.

§ 10. Jeżeli uprawniony do złożenia wniosku złożył wnioski wobec więcej niż jednego sędziego wyznaczonego do składu rozpoznającego sprawę lub wnioski zostały złożone w tej samej sprawie przez kilku uprawnionych do złożenia wniosku, sąd może zarządzić połączenie wniosków w celu ich łącznego rozpoznania. W przypadku łącznego rozpoznania wniosków, wnioski rozpoznaje skład sądu wyznaczony do rozpoznania wniosku, który został złożony jako pierwszy.

§ 11. Uwzględniając wniosek sąd wyłącza sędziego od rozpoznania sprawy. Wyłączenie sędziego od udziału w danej sprawie nie może stanowić podstawy do wyłączenia tego sędziego w innych prowadzonych przez niego sprawach.

§ 12. W razie uwzględnienia wniosku, sąd z urzędu sporządza w terminie 3 dni uzasadnienie postanowienia.

§ 13. W razie uwzględnienia wniosku, odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręcza się również sędziemu, którego wniosek dotyczy. Sędzia może w terminie 3 dni złożyć wniosek o ponowne rozpoznanie do Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy w składzie 5 sędziów losowanych spośród całego składu Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni utrzymuje w mocy postanowienie o wyłączeniu sędziego albo uchyla postanowienie o wyłączeniu sędziego i oddala wniosek. Do czasu rozpoznania sprawy przez Sąd Najwyższy, sędzia podejmuje czynności niecierpiące zwłoki.

§ 14. W zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy do rozpoznania wniosku, o którym mowa w § 4, stosuje się odpowiednio w sprawach:

- 1) cywilnych – przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego dotyczące rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego i zażalenia,
- 2) karnych – przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, 1023 i 2447 oraz z 2022 r. poz. 655 i 958) dotyczące rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego, z wyłączeniem art. 42 § 3 zdanie trzecie tej ustawy w zakresie dotyczącym czynności niecierpiących zwłoki, w szczególności w przedmiocie tymczasowego aresztowania.”;

- 2) w art. 55 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności.”;
- 3) w art. 77 w § 1 w pkt 3 skreśla się wyrazy „albo Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej w odniesieniu do sędziów delegowanych do tej izby”;
- 4) w art. 107:
 - a) w § 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) odmowę wykonywania wymiaru sprawiedliwości;”;
 - b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Nie stanowi przewinienia dyscyplinarnego:

 - 1) okoliczność, że orzeczenie sądowe wydane z udziałem danego sędziego obarczone jest błędem w zakresie wykładni i stosowania przepisów prawa krajowego lub prawa Unii Europejskiej lub w zakresie ustalenia stanu faktycznego lub oceny dowodów;
 - 2) wystąpienie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z wnioskiem o rozpatrzenie pytania prejudycjalnego, o którym mowa w art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. poz. 864, z późn. zm.);
 - 3) badanie spełniania wymogów niezawisłości i bezstronności w przypadku, o którym mowa w art. 42a § 3 lub art. 23a § 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1754 oraz z 2022 r. poz. 655 i ...), lub art. 5a § 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 137 oraz z 2022 r. poz. ...), lub badanie spełniania wymogów niezależności lub niezawisłości w przypadku, o którym mowa w art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1904 oraz z 2022 r. poz. 480 i ...), lub badanie spełniania wymogów niezawisłości i bezstronności w przypadku, o którym mowa w art. 29 § 5 tej ustawy.”;
- 5) w art. 110:
 - a) w § 1:

- w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:
 - „b) Sąd Najwyższy w składzie dwóch sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej i jednego ławnika Sądu Najwyższego w sprawach przewinień dyscyplinarnych wyczerpujących znamiona umyślnych przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego lub umyślnych przestępstw skarbowych, lub sprawach, w których Sąd Najwyższy zwrócił się z wnioskiem o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej wraz z wytknięciem uchybienia, oraz sprawach, o których mowa w art. 107 § 1 pkt 3;”;
- pkt 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2) w drugiej instancji – Sąd Najwyższy w składzie dwóch sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej i jednego ławnika Sądu Najwyższego.”;
- b) w § 2a zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W sprawach, o których mowa w art. 80 i art. 106zd, orzeka w pierwszej instancji Sąd Najwyższy w składzie jednego sędziego orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, a w drugiej instancji – Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.”;
- c) w § 2b wyraz „Dyscyplinarnej” zastępuje się wyrazami „Odpowiedzialności Zawodowej”;
- d) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Do rozpoznania spraw wymienionych w § 1 pkt 1 lit. a właściwy miejscowo jest sąd dyscyplinarny, w okręgu którego pełni służbę sędzia objęty postępowaniem. Jeżeli jednak sprawa dotyczy sędziego sądu apelacyjnego albo sędziego sądu okręgowego, właściwy jest inny sąd dyscyplinarny wyznaczony, na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, przez Sąd Najwyższy – Izbę Odpowiedzialności Zawodowej spośród sądów dyscyplinarnych właściwych dla obszarów apelacji sąsiadujących z obszarem apelacji, w którym znajduje się sąd, w którym pełni służbę sędzia objęty postępowaniem.”;

- 6) w art. 110b:
 - a) w § 1 w zdaniu pierwszym wyrazy „Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Dyscyplinarnej” zastępuje się wyrazami „Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego”,
 - b) w § 2 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej” zastępuje się wyrazami „Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego”;
- 7) w art. 112b w § 5 skreśla się zdanie drugie;
- 8) w art. 112c wyrazy „Izby Dyscyplinarnej” zastępuje się wyrazami „Izby Odpowiedzialności Zawodowej”;
- 9) uchyla się art. 113a;
- 10) w art. 114 § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. Jednocześnie z doręczeniem zarzutów rzecznik dyscyplinarny zwraca się do Sądu Najwyższego – Izby Odpowiedzialności Zawodowej o wyznaczenie sądu dyscyplinarnego do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji. Sąd Najwyższy – Izba Odpowiedzialności Zawodowej wyznacza ten sąd w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wniosku.”;
- 11) w art. 114a w § 3 wyrazy „Izby Dyscyplinarnej” zastępuje się wyrazami „orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej”;
- 12) w art. 115:
 - a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd dyscyplinarny rozpoznaje sprawę dyscyplinarną na rozprawie, chyba że wystarczające jest rozpoznanie sprawy na posiedzeniu, w terminie 30 dni od wpływu wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej.”;
 - b) w § 2 wyraz „czternastu” zastępuje się wyrazem „siedmiu”;
- 13) w art. 115a uchyla się § 3.

Art. 5. W ustawie z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 137) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 po § 1b dodaje się § 1c w brzmieniu:

„§ 1c. Okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego sądu administracyjnego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności.”;

2) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. § 1. Dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego sądu administracyjnego lub sędziego delegowanego do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie administracyjnym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 3, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

§ 2. Wniosek o stwierdzenie przesłanek, o których mowa w § 1, może być złożony wobec sędziego sądu administracyjnego lub sędziego delegowanego do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie administracyjnym wyznaczonego do składu sądu rozpoznającego sprawę co do istoty lub skargę kasacyjną.

§ 3. Uprawnionym do złożenia wniosku jest skarżący oraz uczestnik postępowania na prawach strony w postępowaniu sądowoadministracyjnym w sprawach, o których mowa w § 2, a w postępowaniu dyscyplinarnym – obwiniony.

§ 4. Wniosek składa się w terminie tygodnia od dnia zawiadomienia uprawnionego do złożenia wniosku o składzie rozpoznającym sprawę. Po upływie terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, prawo do wniesienia wniosku wygasa. Sąd przy doręczeniu pierwszego pisma w sprawie zawiadamia uprawnionego do złożenia wniosku o składzie rozpoznającym sprawę, a przy każdym kolejnym – jeżeli skład rozpoznający sprawę uległ zmianie. Do wniosku rozpoznawanego przez Naczelny Sąd Administracyjny przepis art. 175 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329 i 655) stosuje się.

§ 5. Wniosek powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać:

- 1) żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w § 1;
- 2) przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie.

§ 6. Wniosek niespełniający wymagań, o których mowa w § 5, podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega

również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny.

§ 7. O odrzuceniu wniosku niespełniającego wymagań, o których mowa w § 5, Naczelny Sąd Administracyjny zawiadamia właściwy organ samorządu zawodowego, do którego należy pełnomocnik.

§ 8. Do czasu rozpoznania wniosku sędziego, którego wniosek dotyczy, nie może podejmować dalszych czynności, chyba że dotyczy to czynności niecierpiącej zwłoki.

§ 9. Jeżeli uprawniony do złożenia wniosku złożył wnioski wobec więcej niż jednego sędziego wyznaczonego do składu rozpoznającego sprawę lub wnioski zostały złożone w tej samej sprawie przez kilku uprawnionych do złożenia wniosku, sąd administracyjny może zarządzić połączenie wniosków w celu ich łącznego rozpoznania. W przypadku łącznego rozpoznania wniosków, wnioski rozpoznaje skład sądu administracyjnego wyznaczony do rozpoznania wniosku, który został złożony jako pierwszy.

§ 10. Wniosek rozpoznaje sąd administracyjny, przed którym toczy się postępowanie w sprawie w składzie 3 sędziów losowanych spośród całego składu tego sądu. Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznaje wniosek w składzie 5 sędziów losowanych spośród całego składu Naczelnego Sądu Administracyjnego. Sędzia, którego wniosek dotyczy, jest wyłączony z losowania. W razie gdy sąd administracyjny, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie może rozpoznać wniosku z powodu braku dostatecznej liczby sędziów, Naczelny Sąd Administracyjny wyznacza inny sąd do rozpoznania wniosku.

§ 11. Sąd rozpoznaje wniosek na posiedzeniu niejawnym w terminie 2 tygodni od dnia jego złożenia po wysłuchaniu sędziego, którego wniosek dotyczy, chyba że jest to niemożliwe albo bardzo utrudnione. Wysłuchanie może nastąpić na piśmie.

§ 12. Sąd oddala wniosek, jeżeli jest on bezzasadny.

§ 13. Uwzględniając wniosek sąd wyłącza sędziego od rozpoznania sprawy. Wyłączenie sędziego od udziału w danej sprawie nie może stanowić podstawy do wyłączenia tego sędziego w innych sprawach rozpoznawanych z jego udziałem.

§ 14. Sąd z urzędu sporządza w terminie 3 dni uzasadnienie postanowienia wydanego na skutek rozpoznania wniosku.

§ 15. Odpis postanowienia wydanego na skutek rozpoznania wniosku wraz z uzasadnieniem doręcza się składającemu wniosek oraz sędziemu, którego orzeczenie dotyczy.

§ 16. Od postanowienia wydanego na skutek rozpoznania wniosku podmiotowi, który złożył wniosek i sędziemu, którego orzeczenie dotyczy, przysługuje zażalenie do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Termin do wniesienia zażalenia wynosi tydzień i biegnie dla każdego uprawnionego do wniesienia zażalenia od dnia doręczenia postanowienia wraz z uzasadnieniem. Przepis art. 175 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi stosuje się.

§ 17. Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznaje zażalenie na posiedzeniu niejawnym w składzie 7 sędziów losowanych spośród całego składu Naczelnego Sądu Administracyjnego w terminie 2 tygodni od dnia wniesienia zażalenia. Sędzia, którego orzeczenie dotyczy oraz sędzia, który brał udział w wydaniu zaskarżonego postanowienia są wyłączeni z losowania.

§ 18. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania toczącego się na skutek wniosku stosuje się odpowiednio przepisy o zażaleniu.

§ 19. Od prawomocnego postanowienia wydanego na skutek rozpoznania wniosku nie przysługuje skarga o wznowienie postępowania.”;

3) w art. 48 dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Nie stanowi przewinienia dyscyplinarnego:

- 1) okoliczność, że orzeczenie sądowe wydane z udziałem danego sędziego obarczone jest błędem w zakresie wykładni i stosowania przepisów prawa krajowego lub prawa Unii Europejskiej lub w zakresie ustalenia stanu faktycznego lub oceny dowodów;
- 2) wystąpienie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z wnioskiem o rozpatrzenie pytania prejudycjalnego, o którym mowa w art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. poz. 864, z późn. zm.);
- 3) badanie spełniania wymogów niezawisłości i bezstronności w przypadku, o którym mowa w art. 5a § 1.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2021 r. poz. 66, 1236 i 2052 oraz z 2022 r. poz. 655) w art. 145:

- 1) w § 1:
 - a) w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:
 - „b) Sąd Najwyższy w składzie 2 sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej i 1 ławnika Sądu Najwyższego w sprawach przewinień dyscyplinarnych wyczerpujących znamiona umyślnych przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego lub umyślnych przestępstw skarbowych, lub w sprawach, w których wniosek złożył Sąd Najwyższy, oraz w sprawach, o których mowa w art. 137 § 1 pkt 3;”;
 - b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2) w drugiej instancji – Sąd Najwyższy w składzie 2 sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej i 1 ławnika Sądu Najwyższego.”;
- 2) § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. W sprawach, o których mowa w art. 135, orzeka w pierwszej instancji Sąd Najwyższy w składzie 1 sędziego orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, a w drugiej instancji – Sąd Najwyższy w składzie 3 sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.”;
- 3) w § 1b wyraz „Dyscyplinarnej” zastępuje się wyrazami „Odpowiedzialności Zawodowej”.

Art. 7. 1. W sprawach wszczętych i niezakończonych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, w których nie został wyznaczony skład sądu stosuje się odpowiednio art. 29 § 5–23 ustawy zmienianej w art. 1, art. 23a § 4–20 ustawy zmienianej w art. 2, art. 42a § 3–19 ustawy zmienianej w art. 4 albo art. 5a ustawy zmienianej w art. 5.

2. W sprawach wszczętych i niezakończonych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, w których został wyznaczony skład sądu, wniosek o stwierdzenie okoliczności, o których mowa w art. 29 ustawy zmienianej w art. 1, art. 23a ustawy zmienianej w art. 2, art. 42a ustawy zmienianej w art. 4 oraz art. 5a ustawy zmienianej w art. 5 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą może być wniesiony w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Jeśli termin, o którym mowa w ust. 2, upływa po wydaniu wyroku przez sąd pierwszej instancji lub drugiej instancji albo wojewódzki sąd administracyjny, a od

wyroku wniesiono środek zaskarżenia, rozpoznanie tego środka wstrzymuje się do czasu rozpoznania wniosku; do wniosku i jego rozpoznania stosuje się przepisy art. 29 § 5–7 i 9–23 ustawy zmienianej w art. 1, art. 23a § 4–7 i 9–20 ustawy zmienianej w art. 2, art. 42a § 3–5 i 7–19 ustawy zmienianej w art. 4 oraz art. 5a § 1–5, 7–12 i 14–23 ustawy zmienianej w art. 5 z tym, że uznając wniosek za zasadny sąd stwierdza, że zachodziła podstawa do wyłączenia sędziego, który brał udział w wydaniu zaskarżonego wyroku. Postanowienie uwzględniające wniosek stanowi przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

4. Jeśli termin, o którym mowa w ust. 2, upływa po wydaniu wyroku przez sąd pierwszej lub drugiej instancji albo wojewódzki sąd administracyjny, a od wyroku nie wniesiono środka odwoławczego, do rozpoznania wniosku stosuje się przepis art. 7.

Art. 8. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy znosi się Izbę Dyscyplinarną oraz tworzy się Izbę Odpowiedzialności Zawodowej.

2. Sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy należące do właściwości Izby Dyscyplinarnej przejmuje i prowadzi Izba Odpowiedzialności Zawodowej.

3. Sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy z zakresu przeniesienia sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku przejmuje i prowadzi Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych.

4. Do dnia wyznaczenia co najmniej 5 sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, o których mowa w art. 22a § 1 ustawy zmienianej w art. 1, sprawy należące do właściwości Izby Odpowiedzialności Zawodowej rozpoznają sędziowie wyznaczeni przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do orzekania w tej izbie w trybie art. 35 § 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Przepisu art. 35 § 4 ustawy zmienianej w art. 1, w zakresie odnoszącym się do wyznaczenia do orzekania na czas określony w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, nie stosuje się. Sędzia, który zajmował stanowisko w Izbie Dyscyplinarnej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie może zostać wyznaczony przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.

5. Do dnia powołania przewodniczącego wydziału w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, obowiązki i uprawnienia przewodniczącego wydziału wykonuje sędzia Sądu Najwyższego wyznaczony przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

Art. 9. W należących do właściwości Izby Dyscyplinarnej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy sprawach dyscyplinarnych, Izba Odpowiedzialności Zawodowej, z urzędu, na pierwszym posiedzeniu w sprawie, rozpatruje orzeczone przez Izbę Dyscyplinarną zawieszenie w czynnościach służbowych sędziego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne albo wobec którego została wydana uchwała zezwalająca na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej i obniżenie wynagrodzenia lub uposażenia sędziego na czas trwania zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych albo postępowania dyscyplinarnego.

Art. 10. 1. W terminie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego przedstawia sędziemu Sądu Najwyższego zajmującemu w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowisko w Izbie Dyscyplinarnej propozycję przeniesienia na stanowisko w Izbie Cywilnej, Izbie Karnej, Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych albo Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, mając na uwadze racjonalne wykorzystanie kadr Sądu Najwyższego, potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych izb oraz uwzględniając dotychczasowe doświadczenie zawodowe sędziego Sądu Najwyższego.

2. W terminie 7 dni od dnia przedstawienia propozycji, o której mowa w ust. 1, sędzia Sądu Najwyższego składa Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego oświadczenie o wyrażeniu zgody albo o niewyrażeniu zgody na przeniesienie na stanowisko określone przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

3. Złożenie oświadczenia o wyrażeniu zgody na przeniesienie na stanowisko określone przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w terminie, o którym mowa w ust. 2, jest równoznaczne z przeniesieniem sędziego Sądu Najwyższego na to stanowisko z dniem następującym po dniu złożenia oświadczenia.

4. Złożenie oświadczenia o niewyrażeniu zgody na przeniesienie na stanowisko określone przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w terminie, o którym mowa w ust. 2, albo niezłożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, w tym terminie, jest równoznaczne z przeniesieniem sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku z mocy prawa z dniem następującym po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2.

5. O dacie przeniesienia sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku na podstawie ust. 4 Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego informuje Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Do sędziów Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, którzy zostali przeniesieni w stan spoczynku na podstawie ust. 4, nie stosuje się przepisu art. 74 § 1 ustawy zmienianej w art. 4.

Art. 11. 1. W wynagrodzeniu sędziego Sądu Najwyższego zajmującego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowisko w Izbie Dyscyplinarnej, od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie uwzględnia się dodatku, o którym mowa w art. 48 § 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, o ile dodatek ten przysługiwał sędziemu Sądu Najwyższego na ostatnio zajmowanym stanowisku w Izbie Dyscyplinarnej.

2. Sędziemu Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, który został przeniesiony w stan spoczynku na podstawie art. 10 ust. 4, przysługuje od dnia przeniesienia w stan spoczynku do dnia ukończenia 65. roku życia uposażenie w wysokości wynagrodzenia pobieranego na ostatnio zajmowanym stanowisku w Izbie Dyscyplinarnej. W wynagrodzeniu stanowiącym podstawę ustalenia uposażenia nie uwzględnia się dodatku, o którym mowa w art. 48 § 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, o ile dodatek ten przysługiwał sędziemu Sądu Najwyższego na ostatnio zajmowanym stanowisku w Izbie Dyscyplinarnej.

3. Sędziemu Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, który został przeniesiony w stan spoczynku na podstawie art. 10 ust. 4, przysługuje od dnia ukończenia 65. roku życia uposażenie w wysokości 75% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku za wysługę lat, pobieranych na ostatnio zajmowanym stanowisku w Izbie Dyscyplinarnej.

4. Sędziemu Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, który został przeniesiony w stan spoczynku na podstawie art. 10 ust. 4, przysługuje z dniem ukończenia 65. roku życia jednorazowa odprawa w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia pobieranego na ostatnio zajmowanym stanowisku w Izbie Dyscyplinarnej. W wynagrodzeniu stanowiącym podstawę ustalenia odprawy nie uwzględnia się dodatku, o którym mowa w art. 48 § 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, o ile dodatek ten przysługiwał sędziemu Sądu Najwyższego na ostatnio zajmowanym stanowisku w Izbie Dyscyplinarnej.

Art. 12. W terminie przypadającym nie wcześniej niż 21 dni i nie później niż 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy na posiedzeniu Kolegium Sądu Najwyższego przewodniczący tego kolegium losuje sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej i przekazuje listę wylosowanych sędziów Sądu Najwyższego wraz z informacją o toczących się wobec nich

postępowaniach dyscyplinarnych i protokołem losowania Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej. Z losowania wyłączeni są sędziowie Sądu Najwyższego zajmujący stanowiska Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Sądu Najwyższego, Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego, Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego, zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego, Rzecznika Prasowego, zastępcy Rzecznika Prasowego oraz sędziowie Sądu Najwyższego, którzy w okresie 5 lat poprzedzających losowanie zostali ukarani karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 75 § 1 pkt 2–4 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 13. 1. Kadencja Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej ustaje z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia powołania Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej obowiązki i uprawnienia Prezesa Sądu Najwyższego określone w ustawie wykonuje Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego.

3. W terminie tygodnia od dnia wyznaczenia ostatniego sędziego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zwołuje zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w celu wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego.

Art. 14. Członkostwo członków i zastępcy członka w Kolegium Sądu Najwyższego wybranych przez zgromadzenie sędziów Izby Dyscyplinarnej ustaje z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 15. Postępowania w przedmiocie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Dyscyplinarnej wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają umorzeniu z mocy prawa.

Art. 16. 1. Likwiduje się Kancelarię Prezesa Sądu Najwyższego kierującą pracą Izby Dyscyplinarnej.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy dotychczasowi pracownicy Kancelarii Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej stają się pracownikami Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

3. Przepis art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z 2021 r. poz. 1162 oraz z 2022 r. poz. 655) stosuje się odpowiednio.

Art. 17. 1. W sprawach należących do właściwości Izby Dyscyplinarnej, które zostały wniesione do Sądu Najwyższego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i przed tym dniem nie zostały zakończone prawomocnym orzeczeniem, termin przedawnienia wydłuża się o bieg przedawnienia w okresie od dnia:

- 1) 15 lipca 2021 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli sprawa została wniesiona do Sądu Najwyższego przed dniem 15 lipca 2021 r.,
- 2) wniesienia sprawy do Sądu Najwyższego do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli sprawa została wniesiona do Sądu Najwyższego od dnia 15 lipca 2021 r.

– chyba że termin przedawnienia upłynął przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Jeżeli przedawnienie, w tym z zastosowaniem przepisu ust. 1, nastąpiłoby przed upływem 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, termin przedawnienia upływa z tym dniem.

Art. 18. 1. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy sędziemu, w stosunku do którego wydany został przez Sąd Najwyższy w składzie którego brał udział sędzia Izby Dyscyplinarnej, prawomocny wyrok dyscyplinarny lub podjęta została uchwała prawomocnie zezwalająca na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, przysługuje wniosek o wznowienie postępowania.

2. Wniosek o wznowienie postępowania rozpoznaje Sąd Najwyższy w składzie 3 sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.

3. Pierwsze posiedzenie w sprawie rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania powinno nastąpić nie później niż w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia złożenia tego wniosku.

4. Na postanowienie oddalające wniosek o wznowienie postępowania lub pozostawiające go bez rozpoznania przysługuje zażalenie do innego składu Sądu Najwyższego.

5. Orzekając o wznowieniu postępowania Sąd Najwyższy uchyla zaskarżony wyrok lub zaskarżoną uchwałę i rozstrzyga sprawę co do istoty albo umarza postępowanie. Od tego orzeczenia środek odwoławczy nie przysługuje.

6. Sąd Najwyższy wydaje orzeczenie, o którym mowa w ust. 5, w terminie 12 miesięcy, licząc od dnia złożenia wniosku o wznowienie postępowania.

7. Sprawy o wznowienie postępowania rozpatruje Izba Odpowiedzialności Zawodowej.

8. W zakresie nieuregulowanym do postępowania o wznowienie postępowania stosuje się odpowiednio przepisy ustawy zmienianej w art. 4 o wznowieniu postępowania dyscyplinarnego.

Art. 19. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

MARSZAŁEK SEJMU

(-) Elżbieta Witek

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
